

TYANA ANTİK KENTİ (KEMERHİSAR, NİĞDE) VE YÖRESİNİN HOLOSEN DÖNEMİ PALEOORTAMSAL ÖZELLİKLERİ

**Alper Gürbüz^a, Mehmet Şener^a, Mustafa Korkanç^a, Dilek Şatır Erdağ^a,
Murat Tektaş^b**

^aÖmer Halisdemir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Müh.Bölümü, 51240, Niğde

^bNiğde Müze Müdürlüğü, Arkeoloji Birimi, 51100, Niğde

(agurbuz@ohu.edu.tr)

ÖZ

Günümüzde Niğde ili Bor ilçesine bağlı küçük bir belde olarak kentsel sürecini idame ettiren Kemerhisar, antik dönemlerde Anadolu'nun en önemli kentleri arasında yer alan Tyana ismiyle bilinmektedir. Tyana, yazılı belgelerde M.Ö. 1650 yılına kadar uzanan bir geçmişe sahiptir ve yakın sayılabilecek bir zamana kadar kesintisiz olarak önemli bir yerleşim yeri olarak varlığını sürdürmüştür. Bu antik kentin bulunduğu bölgenin oldukça uzun bir zaman aralığında yerleşim yeri olarak kullanılmasının coğrafi sebepleri genel olarak jeopolitik konumu açısından değerlendirilmiş, ancak paleocoğrafik sebepleri üzerinde pek durulmamıştır. Bu çalışmada doğrudan 3500 yılı aşkın bir geçmişe sahip Tyana yöresinin bu sürede geçirmiş olduğu doğal değişimin nasıl olduğuna dair arkeolojik ve tarihsel verilerin derlenmesinin yanı sıra jeolojik verilerin toplanabilmesi amacıyla Kemerhisar Beldesi'ni merkeze alır şekilde çevresinde arazi ve sondaj çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Yapılan beş adet sondajdan elde edilen karotlar üzerinde yürütülen sedimantolojik, jeokimyasal analizler ve tarihlendirme çalışmaları ile bölgedeki farklı kökenli paleoortamsal değişimlerin anlaşılması ve bölgenin Holosen paleocoğrafyasına katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kuvaterner, Holosen, sedimantoloji, paleocoğrafya, Bor Ovası

HOLOCENE PALEOENVIRONMENTAL FEATURES OF THE TYANA ANCIENT CITY AND SURROUNDINGS (KEMERHİSAR, NİĞDE, TURKEY)

**Alper Gürbüz^a, Mehmet Şener^a, Mustafa Korkanç^a, Dilek Şatır Erdağ^a,
Murat Tektaş^b**

^aÖmer Halisdemir Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Jeoloji Müh. Bölümü, 51240, Niğde, Turkey

^bNiğde Müze Müdürlüğü, Arkeoloji Birimi, 51100, Niğde, Turkey
(agurbuz@ohu.edu.tr)

ABSTRACT

Kemerhisar is a small town of Niğde city, which is also known as Tyana. It was one of the most important cities of Anatolia in the antiquity. Tyana has a history dating back to B.C. 1650 according to written documents and uninterruptedly continued to exist as an important settlement site until a recent history. The geographical reasons for the use of this ancient city as a settlement for a very long period have been generally evaluated in terms of geopolitical position. However, the paleogeographic reasons have not been addressed, yet. In this study, field and drilling studies were carried out around the Kemerhisar town to collect geological data, in addition to archaeological and historical data about the natural change of the Tyana region, where has a history of more than 3500 year. Through the sedimentological and geochemical analyses and dating studies carried out on the obtained cores from five drillings, it is aimed to understand the paleoenvironmental changes in the region and to contribute to the Holocene paleogeography of the region.

Keywords: *Quaternary, Holocene, sedimentology, paleogeography, Bor Plain*